

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 11.

Fylke: Hedmark

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Elverum

Emne: Ymse attåt for.

Bygdelag: Løstskogbygda

Oppskr. av: Per Hjonsburg

Gard:

(adresse): Løstskogbygda

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. ja.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I. Røtter

A. Ymse røtter.

1. Ein har ingen nålevande som veit om at det har varti sanka røter til krøtufør.
2. Har ein einaste gong høyr om ein av grannene her samla krøkerot og gav grisen. Han gjorde det aldri min. Trøska kom att i åkeren der grise gjøddla sidan vart kvitt. Teit anna i endantak var ein som freista med løvetomrøter til kaviinfør i krigstida, men han gav det opp.

5 — 6 —

B. Bregner

1. Stiller ikkje kjinnur ein til bregnerøter som krøkerfør nå.
2. Teit same namn for bregner i Elverum er „kjelj“ eller „tejelj“ (kjukk l).

II. A. Tang og tare fell bod. B. Tare fell bod.

III " " "

IV. Hestemøkk.

1. „Hest-møkk“ har vori mytta mykje for i tida, helst i værkenipa. Vart ikkje ålment mytta under krigen, men eg høyr

for sommen nær ein bar. Sommen skreim hadde
 skreim med ein lang skar til stode
 20 liter, van (langa) "langa" av haka-
 som vank ambar (ambar) fast godt og vel
 dyra gik drukk og vorker or "ambar"
 gressfukka gva.

eller 1900 - Koka på kuka, dyra og anna
 dyra gik kynn gannet på vakra - til langa
 kyp' met til det. Vidan drakk de laasem
 koka fast for seg eitt, dessem det "koka"
 kynn eller vika vanka. Ofte gik dyra
 koka på postgva eller gvaft kynn som
 og anna koka til kulla. Laasem vank ofte
 allid anten koka eller vorker til mids
 for "vannskille" ein kynn: "ein gannu
 at ein koka har koka koka vorker og "koka"
 det koka i kulla koka vorker av anna

vorker or i kuka.
 kyp' koka det at vorker med i koka

1. De anna vorker koka med si eller de

V. Dorker.

framgangsmatin or met vorker.
 vorker "koka" laasem vorker. De kynn
 koka or koka vorker vorker koka
 koka koka vorker i kanna or vorker

skank og koka.

vorker og vorker, i det koka av som van
 "koka" (koka med gva). Postgva

3. Ein koka gynn anna met og vorker

til i koka vorker.

på koka vorker, or de koka koka kynn
 koka eller anna vorker. De koka de fa

2. De skank allid vorker med kynn,

om at par kulla.

eit halvsirkelforma hol jamt med övste
ambarkanten. Dette var til handtak.

Ambaren var litt smalare opp enn ned,
slik som mange lagg kjerald var av omsyn
til gjørdene som laut klemmast ned på
ovavfra.

Dei sa alltid „å koka sörpi“ när dei verkeleg
koka ho i panna. Elles när dei slo vatn
på i ambarane sa dei ofte: „Je slo på
sörpi åt dom, je, ikke koken p“.

2. Til sörpi nyttar ein agn, halmbakk, laur
krubbrat, fjörmó, sur laur, mjöl og
salt. Det vart helst nytta mjöl av dårleg
korn, bygg, blandkorn, men sjeldan
av havre. ~~Det~~ gjekk åt hesten.

3. Ein brukar alltid varm sörpe för, fyrst
sidan kaldstillinga vart almen, kan ein
höyra dei nyttar kald sörpe, men den er musta
herre av agn.

4. Rognubar har för vortli plukka til
sörpeför i gode barar. Summ grisar
åt rognebar og. At kyrne blanda dei
herre litt bar i det andre sörpeföret.

Hönene fekk nok rognebar same stader,
men eg trur det har vori lite freista.

5. Drank har ikkje vori i bruk. Det er för
langt til brenneri.

2440